

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy hóra	4 K

Egyes események ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felkötő szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS ELADÓHIVATAL
Mátyás-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELNIK MINDEN NAP, VASÁR-
NAPON ÉS ÜNNEPEK NAPJAINAK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 212. szám.

Kedd, szeptember 17.

Milyen lesz a válasz Burián jegyzékére?

Berlin, szeptember 17. A lapok Burián István gróf jegyzékéről azt tartják, hogy az még nagyobb erőki-fejtésre biztatja az entente-ot.

A „Vossische Zeitung” szerint a monarchia önállóan cselekedett, amelyért viseli a felelősséget. A lépést sem ujnak, sem eredetinek, ellenkezőleg veszedelmesnek tartja.

A „Börsen Curir” nem érti meg, miből meríti kormányunk békeoptimizmusát?

A „Deutsche-Zeitung” súlyos hibának tartja a jegyzéket, amelyet a német nép súlyos vérbeli és anyagi áldozatokkal fog megfizetni.

A „Tägliche Rundschau” felemlíti az entente hazugságát, miszerint a monarchia Németország biztatására cselekedett, pedig Németországnak nincs közössége a gyengeségi rohammal.

Zürich, szept. 17. A tőzsdén Burián békeajánlatának hallatára valamennyi hadviselő állam váltóárfolyama javult. A német Deviza, az osztrák-magyar koronajáradék jelentékenyen emelkedett. Hollandiában a békejegyzék szenzációsan hatott. Hágában, Amsterdamban, Rotterdamban kiplakátirozták. Svájcban szintén falragaszokon tudatták a lakossággal az eseményt.

Rotterdam, szept. 17.

Burián jegyzékéről az első hivatalos megnyilatkozás híre ma érkezett ide.

Balfour angol külügyi államtitkár a következőképp nyilatkozott:

A jegyzékben nem látok kilátást arra, hogy a célt, amelyet a szövetségesek maguk elé tűztek: Olyan békét, amely több volna fegyverszünetnél, elérhetők. Az idő ily eszmecserére még nem érett meg. Az entente-államok lakossága vágyik a békére, de nem olyan ostoba, mint néhányan a központi hatalmak országaiban hiszik. Ezért nagy sajnálattal arra a következtetésre kell, hogy jusson: a javaslat célja nem az, hogy megegyezéses békét hozzon létre, hanem az, hogy erőnket megcsökkentsen.

Páris, szept. 17. A francia kamara folyosóin élénk eszmecserére adott alkalmat Burián jegyzéke. A vezető politikusok tartózkodtak véleménynyilvánítástól. Nagyjában az a vélemény, hogy kedvező választ adni a jegyzékre nem lehet. A hadihelyzet ezek szerint, a jegyzék folytán aligha fog megváltozni, a belpolitikai helyzetre azonban mindentől nagy hatása lesz.

Amsterdam, szept. 17. A Reutter-ügynökség Londonból keltezett táviratot terjeszt, amely jól értesült forrásból közli, hogy a szövetségesek gondos mérlegelés alá fogják venni Burián jegyzékét és néhány nap el fog telni a válaszig. Ami a válasz tartalmát illeti, már most jelzik hogy a javasolt előértekezletől keveset lehet várni addig, amíg a monarchia ki nem jelenti, hogy bizonyos feltételekhez hozzájárul. Az eddig ismert békefeltételekhez Belgiumnak és Szerbiának adandó kártérítés is kell, hogy járjon.

A jegyzék hivatalos szövege még nincs az angol kormány kezében.

Berlin, szept. 17.

A „Vorwärts” erősen agitál amellett, hogy a keleti békekötésről szóló döntést halasszák el, mert Németország a breszlitovszki békéhez való ragaszkodással lehetetlenné teszi az entente-nak, hogy ráálljon a magyar-osztrák békejavaslatra.

A lap követeli, hogy a szept. 26-ikára kitűzött finn királyválasztást halasszák el, mert a finnek nem akarnak monarchikus államformát.

Berlin, szept. 17. A kulisszák mögött élénk mozgolódás észlelhető. A birodalmi gyűlés pártjának véleménye az, hogy a legrövidebb időn belül válaszolni kell a jegyzékre. A többség azonosítja magát a jegyzékkel. Hosszas tárgyalások vannak a pártok és a kormány tagjai között. A diplomáciai körök véleménye kedvezőbb mint a politikai pártoké. Hangsúlyozzák, hogy Landsdowne csoportja Angliában a legnagyobb erőfeszítést teszi, hogy angol részről olyan választ adjanak Burián jegyzékére, amely a további diplomáciai eszmecserét nem zárja ki.

Rotterdam, szeptember 17. Az entente válasza valószínűleg csupán az lesz, hogy udvariisan közlik a magyar-osztrák diplomáciával, hogy a jegyzéket tudomásul vették. Semmi egyebet nem fog tartalmazni a válasz.

A „Newyork Sou” jelenti, hogy a szövetségesek megfogják válaszukban ismételni Wilson békefeltételeit.

Elesett honvédelezeredes.

Szeged, szept. 17. Berdenich Jenő 5-ik honvédelezeredbeli alezeredes, aki nemrég szabadult ki évekig tartó orosz fogságából, az olasz fronton gránáttól találva hősi halált halt.

Jegyzéket adtunk át a pápai nunciának.

Bécs, szeptember 17. (Hivatalos.) Külügyminiszteriumunk szept. 14-én Volfre di Bonzo pápai nunciának a következő jegyzéket nyújtotta át:

Az Európát pusztító harc a négy esztendei áldozatok után sem dőlt el. Kormányunk az engesztelékenység szellemétől vezetve már 1916. dec. 12-én felhívta a hadviselőket bizalmas, nem kötelező eszmecserére. Kormányunk hálásan megköszöni a pápa öszentségének a múlt évben a hadviselőkhöz intézett felhívását. Bizva a Szentatya további béketörekvésében, reméli, hogy a lépését minden erkölcsi befolyásával támogatni fogja.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, szept. 17. (Hivatalos.) Olasz harcér: A Brenta és a Monte Solarino között erős pergőtűz, utána az olaszok támadása következett. A Brenta völgyében a Col Caprile előtt tűzünk felmorzsolta őket.

A Monte Perticán és a Solarinon, valamint a Tassan hegyháton elkeseredett harcok voltak. Az olaszok kénytelenek voltak visszavonulni.

Nyugaton a császári és királyi csapatoknál nem volt harc cselekmény. Albániában a Polyáninál olasz támadások.

A vezérkar főnöke.

A Wolff esti jelentése.

Berlin, szept. 17. A Wolff esti jelentése szerint az ellenségnek az Ailette és az Aisne között megújított támadásai nagyjából meggyúsultak. A többi fronton nincs ujság.

Póla bombázása.

Lugano, szept. 17. Olasz jelentés: Repülőink Póla katonai berendezéseire hatezer kilogramm bombát dobtak le. Öt ellenséges gépet lelőttek.

Megjegyzésünk: Pólában a bombák semmiféle kárt nem okoztak.

Tisza és a délszláv kérdés.

Budapest, szept. 17. Az Est jelentése szerint Tisza István gróf fontos küldetésben jár Horvátországban és Bosznia-Hercegovinában. Mint öfelsége meghatalmazottja, érintkezésbe lép a délszláv kérdés megoldásánál hozzászólást igénylő összes tényezővel.

Tisza István gróf szerepe az, hogy kellő előkészítéssel döntésre tegye éretté az egész kérdést. Ezt a megbízást Tisza nem mint politikus, hanem mint katona kapta öfelségétől.

A politika hírei

Wekerle tanácskozásai.

Bécs, szept. 17. *Wekerle* Sándor tegnap délután *Burián* István gróffal, *Hussarek* báró osztrák miniszterelnökkel és *Spitzmüller* közös pénzügyminiszterrel tárgyalt. Éjjel hazautazott.

Hír szerint a *Spitzmüller*rel folytatott tárgyalása során a bosnyák délszláv kérdéstről volt szó. *Spitzmüller* legközelebb Budapestre, onnan pedig Boszniába utazik.

Összehívják a Házat?

Bécs, szept. 17. Híre jár, hogy az osztrák képviselőházat október elejére, a magyar képviselőházat pedig október 10-ére őszi ülészsakra összehívják. Azt hiszik, hogy a helyzet Ausztriában addig annyira tisztázódik, hogy plenáris üléseket lehet majd tartani.

A mai tőzsde.

Budapest, szeptember 17.

Magyar Hitel 1371, Osztrák Hitel 893, Jelzálogbank 578, Leszámitolóbank 818, Agrárbank —, Magyar Bank 968, Hazai 644, Ingatlan —, Fabank 962, Közuti 820, Urikányi —, Beocsini —, Salgó —, Forgalmi —, Rima 1179, Schlick 512, Általános —, Nasici —, Szászvári —.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-
téri eseményekről:

Német hivatalos jelentés.

Berlin, szept. 16.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös és Böhn vezérezredes hadserege: Az Olys lapályban a La-Bassée csatortól délre eredményes vállalkozásokat hajtottunk végre.

Avricourt és Epehy között kora reggel heves tüzérségi harc volt, amelyet Avricourt-nál és Avricourt-tól délre részleges támadások követtek. Az ellenséget visszautasítottuk. Napközben a harci tevékenység mérsékelt határok között maradt. Vermandtől északkeletre a Holmon-erdőben és Essigny Le Grandnál gyalogsági harcok.

A német trónörökös hadserege: Az Ailette és az Aisne között heves részleges támadások. Hasztalan előretörések után este az ellenség újból támadásra indult, általánosságban visszavertük. Az előző napok harcából maradt betörési helyet valamivel kiterjesztette és Vailly déli részén megvetette a lábát. Az Aisne és a Vesle között az ellenséges gyalogság télen maradt. A szeptember 14-iki harcokból még visszamaradt kis francia részeket megtisztítottuk.

Gallwitz tábornok hadserege: A Cote Lorraine-tól a Moselig a tüzérségi tevékenység este időnként feleledt. Új állásunk előtt ismételt heves tüzérségi harcok fejlődtek ki, melyekben foglyokat ejtettünk. Este az ellenség körülből a Fresers—St. Hilaire—Hacourt—Prembencourt vonalon állott. A Pappes-erdőbeni előretöréseit az ellenségnek, a lotharingiai harcra vonalon visszautasítottuk.

Német városok ismételt bombázásának megtorlásául az elmúlt éjszaka bombavető rajaink huszonegyezer kiló bombát vetettek Párisra. Tegnap 24 ellenséges repülőgépet és 15 léggömböt lőttünk le.

Ludendorff.

Százezer koronánál többet

gyűjtöttek Torontálmegyében a hősi halált halt gazdák özvegyeinek és árváinak.

— Budapesti tudósítónktól. —

Budapest, szept. 15.

A háboru alatt a torontálmegyei gazdák többször tanujelét adták már áldozatkészségüknek. Most ismét erről az oldalukról mutatkoztak be.

Még a múlt esztendőben a Gazdák Hadszolgálati Bizottsága országos mozgalmat indított a hősi halált halt gazdák árváinak és özvegyeinek felségítése érdekében. Az egész országban adakozásra szólították fel a gazdákat. Az eddigi eredmény az, hogy közel egymillió és hétszázezer korona gyűlt össze. Mindössze néhány vármegye van csak, ahol a gyűjtés a százezer koronát meghaladja. E vármegyék között is az egyik első helyen szerepel Torontálmegye, ahol szeptember elsejéig százezer koronánál nagyobb összeget gyűjtöttek össze a megyei gazdák erre a célra. Az adományokat jobbra a kisgazdák adták.

A gyűjtést a vármegyében a gazdasági egyesület vezette. Az itt összegyűlt összeg tekintélyes része a vármegye területéről bevonult és hősi halált halt gazdák özvegyeinek és árváinak felségítésére szolgál, a gyűjtés egy csekély részét azonban a vármegye átengedi az országos, a betörés által sújtott vármegyék részére, ahol éppen az inséges viszonyok folytán nem lehetett gyűjteni.

A segélyezés Torontálmegyében rövidesen megkezdődik. A segélyeket a vármegyei gazdasági egyesülettel karöltve a hadigondozó népiroda fogja végezni. Természetesen segélyt csak megyei gazda özvegyei és árvái kaphatnak, mert hiszen a pénzt erre a célra adták össze a megyei birtokosok. A cél az, hogy akit segítenek, azt talpraállítsák. Ezért talán aránylag kevesebb özvegy és árva részesül a segítségben, de aki támogatáshoz jut, annak a jövője biztosítva lesz. A segítséget úgy tervezték, hogy készpénzsegély helyett inkább a gazdaság viteléhez szükséges hiányokat pótolják az adományokból és pénz helyett tenyészállatot, gazdasági eszközöket, gépeket, vetőmagot adnak.

HIREK

— **Kitüntetés.** A király *Krumenacker* Imre boszn. h. 4. gy.-e.-beli hadnagynak, *Krumenacker* Ferenc p. ü. számtanácsos fiának, az ellenséggel szemben kiválóan vitéz magatartása elismeréséül az arany vitézségi érmet tiszték részére adományozta.

— **Eljegyzés.** Szamosújvárnémeti *Karácsonyi* Sárkát eljegyezte *Lupa* József és nővérét *Valériát* *Kleeska* József Budapestről.

— **Táncmulatság Kőcsén.** Szombaton, szept. 14-én este Kőcsén szépen sikerült jótékony célú táncmulatság volt az ottani Gazdakörben a *Mixich-nővérek* főrendezésével. A mulatság 600 korona jövedelmet hozott a Vöröskereszt-egylet kőcsei fiókjának.

— **Köszönet.** *Czikajló* Lászlóné és *Erdős* Ferencné urnók halála alkalmából *Fülep* György állatorvos és neje, koszorúmegváltás címén 50 koronát adományozott a nagybecskereki Ker. Nőegylet céljaira, amelyért ezután mond halás köszönetet az Elnökség. Ugyancsak köszönetét nyilvánítja a nagybecskereki Ker. Nőegylet *Halmos* Ilona gyógyszerésznek, aki gyógyszerész-tára megnyitása alkalmával 20 koronát adományozott az egylet céljaira.

— **Meglopta az alvát** *Petrov* Miléna módosi leány a napokban Nagybecskereken az Osztféle Aradáci-uti kocsmában elaludt egy széken. Alvás közben kilopták zsebéből 110 koronáját. A csendőrség kinyomozta, hogy a tettes *Tamás* Lázárné módosi lakos, akinél a 110 koronát meg is találták. Tamásné beismerte a lopást. Az eljárás megindult ellene.

— **Rendőrbírói ítélet.** *Momirov* Bogolyub melencei gazdálkodó a nagybecskereki heti-

piacon 4 sovány sertést adott el bácskai gazdálkodóknak lábon, nem kilóra a maximális árat túllépve. A rendőrbíró tekintettel arra, hogy *Momirov* rokkant katona és büntetlen előéletű, az elzárás büntetést mellőzte és kétezer korona pénzbírságra ítélte, a négy sertést pedig elkobozta.

— **Lopják a szőlőt.** *Demkó* Vidor Hertelendy utcai szőlőjét állandóan dézsmálták az utóbbi napokban. *Demkó* feljelentésére a csendőrség kinyomozta, hogy 7 fiatalkoru suhanc lopkodta a szőlőt. Az eljárás megindult a szőlőtolvajok ellen.

— **Egy esküvő különös befejezése.** Szabadkáról jelentik: A szabadkai anyakönyvi hivatalnak ma különös érdekessége volt. Egy esküvőről a vőlegényt a katonai őrség, a menyasszonyt pedig a rendőrség vitte el egyes formalitások elintézése végett. Néhány héttel ezelőtt ugyanis a kórház nemibeteg osztályáról egy kezelés alatt álló nőt egy katona szöktetett meg. A rendőrség nyomozott azóta az ügyben és ma végre sikerült elfogni őket. Megjelentek az anyakönyvi hivatalban, hogy megesküdjének. A rendőrség résen volt és amint az esketés véget ért, katonai őrség segítségével az új házaspárt latartóztatták. Az újdonsült asszonyt a rendőrségre vitték, ahol aziránt van ellene nyomozás, mert a kórház ruhájában szökött meg. Ezenkívül meg kórházi kezelésre van szüksége. Az újdonsült férjet pedig a katonai parancsnoksághoz vitték, ahol botrányesimálás miatt vonták felelősségre.

— **A gyujtogatás végete.** Röviden jelentették már, hogy a torontálmegyei Rudna községben a csendőrök a napokban agyonlőtték *Martin* János civil egyént, akit gyujtogatáson érték tetten. A csendőrség most fejezte be ebben az ügyben a nyomozást és az iratokat áttette az illetékes nagybecskereki kir. ügyészséghez. Eszerint a gyujtogató agyonlövésére a következő eset szolgáltatott okot:

Major János rudnai községi bíró terménykészlete a szeptember első napjainak egyik éjjelén kigyulladt és elégett. A bíró előző napon *Martin* János éjjeli őrrrel összeszólkkozott, aki meg is fenyegette:

— Megálljon bíró ur, ezt még megkeserülök!

A gyujtogatás éjjelén az éjjeli őrhöz hasonló alakot láttak a bíró udvarából kisompolyogni. Ezen az alapon a gyana *Martin* Jánosra irányult, aki ellen a csendőrség még azon éjjel nyomban bevezette a nyomozást. Meg is találták egy másik éjjeli őri társaságában. *Sapkája hiányzott* és ő még *líhegett* a futástól. A csendőrök megtalálták a sapkáját, azon az uton, amely a gyujtogatás színhelyétől vezetett. Vissza akarták vinni *Martin* a helyszínre, de a fával beültetett utcán a vakstétben megugrott. *Bakonyi* István csendőralőrmeester rákiabált a szaladó alakra, hogy álljon meg, mert lelővi, de az nem egedelmeskedett. Az őrmester erre a stétben vaktában utána lőtt és a golyó hátba találta *Martin* Jánost, aki összeesett és meghalt. A szegedi honvéddhadbírság kiszállt a helyszínre, felboncoltatta a holttestet és megállapította, hogy a fegyverhasználat jogos volt. A nagybecskereki kir. ügyészség ennek az alapján a nyomozást be-
szüntette az ügyben.

— **A csókrabló.** *Sztrib* Juon parlasi kigazda borzasztóan szerelmes volt *Zsunea* Mária. A Juon gondolt egyet és kettő lett belőle: erőszakosságot követett el. A leány, de főleg a szülei e miatt följelentették a Juont, de a fiatal kujon közben újból erőszakoskodott a leánnyal, aki erre megenyhült és megfogadta, hogy nem vállalja a legényre. Így kerültek a szerelmesek a nagybecskereki törvényszék elé. *Zsunea* Mária himezett-hámozott, hogy nem tud jól magyarul, nem érti, miről van szó. Amikor a tolmács anyanyelvén kérdezte, akkor még kevesebbet tudott. A törvényszék a tagadó *Sztrib* Juont fölmentette. Főlebbezés folytán tegnap a szegedi királyi ítélőtábla elé került az ügy. A csókrablás bizonyítása ismét megrekedt. A sértett és a vádlott úgy vallottak, mintha összebe-

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradáci-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Kedd, 17-én. Szerda, 18-án.
Arany-detektív sorozat II. fieme!

A négy lábú ember

Detektívdráma
4 részben. A
főszerepben:
Joe Jenkins.

Előadások: 5 és fél 9 órakor
felemelt helyárrakkal!

széltek volna. Nem hiába, hogy össze is beszéltek. A tábla is fölmentette a legényt, aki a főbejáratnál megfogadta a leánynak, hogy feleségül veszi. Így aztán összefogózkodva mentek el kis falujukba.

— Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóvallomása. A pénzügyminiszterium elrendelte, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok által fizetendő 1918. évi kereseti és 1917. évi hadinyereségadóra vonatkozó adóvallomásai, — melyek f. hó 30-ik napjáig beadatnak, — kellő időben beadottnak tekintendők.

— Tökmag király egy újabb felkapott alakja a „Jó Pajtás”-nak, mulatságos esetei révén már most kedves ismerőse a magyar gyermekeknek. Benedek Elek kedves képes gyermeklapja legújabb, szeptember 15-iki számában is van róla pompás kis történet. Ugyanebbe a számba verset írt Váradi Antal, elbeszélést Mihályffy Fáy Lenke, mesét Avar Gyula, Benedek Elek folytatja pompás áttartású regényét, amely Rózsáné komámesszony mulatságos kalandjait mondja el, Zsoldos László pedig bájos leleményű regényét. Sok szép kép, tarka mese, a rejtvények, szerkesztői figyelmeztetések teszik teljessé a szám gazdag tartalmát.

A „Jó Pajtás”-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 4 korona, fél évre 8 korona, egész évre 16 korona. Egyes szám ára 32 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatónyomokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

— Mi érdekli a bakát? Pihenő a katonai gyakorlótéren. Körben hevernek a bakák, a hadnagy ur pedig a legújabb parancs értelmében előadást tart katonáinak ellenségeinkről. Végül megkérdi:

— Ha valaki kíváncsi valamire, ha még meg akar tudni valamit: álljon elő.

A bakák taszigálják egymást. Mindegyik a szomszédját noszogatja, biztatja.

— Szóval, senki sem kíváncsi? — kérdezi rövid várakozás után a hadnagy ur.

Erre feltápáskodik egy öreg harcos. Feszesen haptákba vágja magát és úgy kérdezi:

— Hadnagy urat alásan kérem — azt szeretném tudni, mikor mehetek már szabadságra?

SZÍNHÁZ, ZENE

Heti műsor:

Kedden: *A kőristalány.* (Páros.)

Szerdán: *A kőristalány.* (Bérletszünet.)

Csütörtök: *A balgászú.* Henry Bataille színműve. (Páratlan bérlet.)

Péntek: *Sztambul rózsája.* Operette. (Páros bérlet.)

— *A kőristalány.* Megint egy az utóbbi évek sok tucatoperettje közül. Meséje sovány, muzsikája szertefoszló, nem akad benne alig melódia. Az operettszemélyzet mutatkozott be tegnap. *Bordás Rózsai*, akit tavalyról szeret már a közönségünk, tegnap újra kapott tapsot, vi-

rágot. *Fekete Rózsai*, aki naivája a társulatnak, tulajdonképpen dícsérni kell, hogy operett címszerepét játszik beteg vagy hiányzó szubrettek helyett. *Tarnay Béla*, *Kemény Lajos*, *Helgay Nelly* jók voltak, *Máthé Gyula* nem változott tavaly óta. Az egészben a zenekar volt a legjobb, amit *Bruckner* igazgató dirigált.

A Balgászú. A színházi iroda jelenti: Csütörtökön este páratlan bérletben a „Balgászú”, Henry Bataille hírneves színműve kerül színre, a címszerepben *Fekete Rózsival*. Ebben a darabban mutatkozik be a társulat új drámai hősnője: *Völcsy Rózsai*.

A Sztambul rózsája. A színházi iroda jelenti: Pénteken a „Sztambul rózsája” kerül színre ebben a szezonban először páros bérletben. Kondzsa Gül-t *Erdélyi Lilly*, a Balla társulat volt primadonnája játsza. Achmed bej lesz *Sáfár Sándor*, az új tenorista. Floreán szerepét a nagybecskereki közönség régi ismerőse *Váradi Izsó* táncos-komikus alakítja. Váradi azóta, hogy elkerült Becskerekéről, sokat fejlődött. Egyike a vidék legjobb táncos-komikusainak. Alakítása elé tehát érthető érdeklődéssel tekintenek.

TÖRVÉNYSZÉK

§. A csendőrség jelentése pótolja a jegyzőkönyvet. Érdekes elvi jelentőségű döntést hozott a napokban a legfelsőbb bíróság: a Kuria egy nagybecskereki bünpörben. Özvegy *Miluty Ottóné* 60 esztendő törökbecsei okleveles szülész azzal a váddal terbelten került a múlt évben a nagybecskereki kir. törvényszék elé, hogy egy fiatalasszonyon tiltott operációt hajtott végre Törökbecsben. A fiatalasszony a műtét folytán meghalt. Gondatlanságból okozott emberölés és magzatelhajtás büntetlenségének vádját emelte ellene a kir. ügyészség, de a törvényszék felmentette a vád alól, mert a tanúk nagy része hadbavonult és így a csendőrség előtte tett vallomások nem vette figyelembe arra való hivatkozással, hogy azok nem vétettek a csendőrségen formális jegyzőkönyvbe. *Gadé István* dr. vezető királyi ügyész annakidején megfellebbezte a törvényszék ítéletét arra való hivatkozással, hogy a csendőrség éppen olyan nyomozó szerv, mint más hatóság, amely a szolgálati utasítás értelmében a kikérdezésről nem vezet jegyzőkönyvet, hanem csak katonai jellegű „jelentést” csinál, amely pótolja a jegyzőkönyvet. Az ügyészség fellebbezésének már a szegedi tábla is helyt adott és elítélte a vádlottat *egyévi börtönrre és 200 kor. pénzbírságra*. Az ítéletet a Kuria is indokai alapján helybenhagyta, kimondván az elvi jelentőségű határozatot, hogy a csendőrség „jelentés”-e pótolja szükség esetén a jegyzőkönyvet. A jogerős ítéletet tegnap hirdették ki özvegy *Miluty Ottóné* előtt, aki halasztást kért büntetése kitöltésére. A királyi ügyészség azonban a halasztást nem adta meg, hanem nyomban *letartóztatta* és a fogházba beutalta a közveszélyes bűncselekmény miatt elítélt tudós nőt.

CLUB-MOZGÓ

a Club-kávéházban. Telefon: 47. sz.

Kedd, szept. 17-én:
(este 6 és 1/29 órakor.)

Szerda, szept. 18-án:
(este 6 és 1/29 órakor.)

Sasszem karmaiban

Detektívdráma 4 felvonásban.
Főszereplő: *Harry Piel*.

Gyönyörű kíséző műsor.

16 éven aluli gyermekek még családi kísérettel sem látogathatják a mozi.

Az előadásokat elsőrangú cigányzene kíséri.

Helyárak: Párhelyítés 1.80, zeilye 1.50, I. hely 1.20, II. hely 1.-, III. hely 60 fillér.

Két komplett berendezett szoba

ebédlő és háló jókarban eladó.

1001

Bővebbet a kiadóban.

Használatlan új, vas

istálló ablakok eladó.

1003

Megtekinthetők Deák Ferenc-u. 8.

Ecetsavat

vegytisztát, étkezési célokra
5 és 10 kilós postaküldeményekben szállít

Tauber-cég Budapest

Aggteleki-utca 4. 953

„SIGORIN“

csoda gyorsasággal irtja

a poloskát

Minta üveg 4 K. Nagy üveg 16 K.
1 db fecskendő 2 K. Kapható: minden gyógyszerárban, drogériában és fűszerkereskedésben Budapesten Török gyógyszerár, Király-utca 12.
Magyarországi egyedárusító: 633

REMÉNY-gyógyszertár, PÉCS.

Viszketenséget, sümört, rümt

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti törvényes **Skaboform-kenőcs** használata. **Skaboform-kenőcs** nem veszt el a hatás erejét, nem piszkít. Mindig eredeti csomagolásban Dr. Flesch-féle kenőcs. Próbátétel 3.- K. nagy tégely 6 K. családi tégely 12 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelésben. **Dr. FLESCHE „Korona” gyógyszerára Győr.**

Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől
18415—1918. kig. szám.

Hirdetmény.

A legutóbbi katonai rézrekviráláskor ki nem fizetett, de elszállított réz ellenértékét az átvételi jegy ellenében 1918 szeptember 20-tól kezdődőleg a városi pénztár fizeti ki a hivatalos pénztári órák alatt.

Erről az érdekelteket ezúton is értesítem.

Nagybecskerek, 1918. évi szept. hó 10-én.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester.

Gyakorlati

német órákat

ad esti időben méltányos
tanóijért perpekt német.

— Bővebbet a kiadóhivatal. —

Hirdetmény.

Tudomásvétel végett közlöm az alábbi rendeletet:

A m. kir. miniszteriumnak 3546—1918. M. E. számú rendelete.

A hadigondozási (hadisegélyezési) célokra szánt adományok (gyűjtések) felhasználásának iránítása és ellenőrzése.

A hadigondozási (hadisegélyezési) célokra szánt adományokból és gyűjtésekből rendelkezésre álló összegek és értékek tervszerű és gazdaságos felhasználása érdekében a m. kir. miniszterium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §. A hadigondozási (hadisegélyezési) célokra szánt adományok (gyűjtések) felhasználása az adományozók kívánságának szem előtt tartása mellett az Országos Hadigondozó Hivatal által megállapítandó alapelvek szerint történik. A felhasználás felett a felügyeletet a kormány az Országos Hadigondozó Hivatal útján gyakorolja.

Hadigondozási (hadisegélyezési) célokra szánt adománynak (gyűjtésnek) kell tekinteni minden gyűjtött vagy megszavazott összeget, alapítványt, alapot, adományt, előadásokból vagy mulatságokból származó jövedelmet, halálesetre szóló juttatást, akár magán, akár nyilvános gyűjtésből származó összeget és értéket (követelést), amelynek egészben vagy részben az a rendeltetése, ebből vagy ennek jövedelméből a hadirokkantak és családtagjaik, továbbá a hadiözvegyek, a hadiárvaik, (2000—1917. M. E. sz. rend. 2—4. §.) végül a bevonultak családtagjai segélyeztessenek vagy értékükben valamely intézmény létesüljön.

2. §. A hadigondozottak értékében szükséges állandó intézmények létesítésére az Országos Hadigondozó Hivatal hivatott.

Az ilyen intézmények létesítésénél is az akadozók szándékát kell szem előtt tartani, azonban arra kell törekedni, hogy az országos adatgyűjtés útján történt megállapítás szerint rendelkezésre álló anyagi eszközök egy részét tervszerűen és gazdaságosan, másrészt a mutatkozó szükségnek megfelelően és pedig lehetőleg azokon a területeken és azon személyek érdekében használtassanak fel, ahol és akik javára az adakozás történt.

3. §. Mindenki, akinek a jelen rendelet életbelépésének napján hadigondozási (hadisegélyezési) célra szánt adomány (1. §) rendelkezése alatt áll, köteles a rendelkezése alatt álló adományt a lakóhelye (székhelye) szerint illetékes törvényhatóság első tisztviselőjénél a jelen rendeletnek a Budapesti Közlönyben történt kihirdetésétől számítva 14 nap alatt bejelenteni.

A hadigondozási (hadisegélyezési) célra szánt azokat az adományokat (gyűjtéseket), amelyek a jelen rendelet kihirdetése után kerülnek valakinek rendelkezése alá, a rendelkezésre jogosult haladéktalanul, de legkésőbb naptári évnegyedéknél a reakövetkező hónap tizedik napjáig köteles az előbbi bekezdésben megjelölt hatóságnál bejelenteni.

A bejelentés azokra nézve is kötelező, akik adománygyűjtésre a 17210—916. B. M. számú rendelet értelmében engedélyt kaptak és akiknek gyűjtése ugyanezen rendelet 9. §-ában, illetőleg a 18613—1882. B. M. számú rendeletben meghatározott ellenőrzés vagy nyilvántartás alatt áll. Ugyanez áll a hatóságok által kezelt vagy nyilvántartott egyéb olyan adományokra is, amelyeket hadigondozási (hadisegélyezési) célra szántak.

4. §. A bejelentésben meg kell jelölni:
a) az adományozó nevét, gyűjtésből származó összegek és értékek tekintetében pedig a gyűjtő nevét, követelések tekintetében az adós nevét;

b) a meglévő pénzüsszeget, nem készpénz-adományoknál azok forgalmi értékét még pedig a jelen rendelet kihirdetését megelőző időből származó adományok (gyűjtések) tekintetében a jelen rendelet kihirdetésének napján volt állapot szerint;

c) az adomány (gyűjtés) célját;
d) a rendelkezésre jogosult (hatóság, testület, intézet, egyesület vagy magánszemély) nevét és székhelyét (lakóhelyét) és ha a rendelkezésre jogosult a pénz vagy értéket nem maga kezeli (örzi) elhelyezésük módját és helyét.

5. §. A törvényhatóság első tisztviselője köteles gondoskodni arról, hogy a jelen rendeletnek a bejelentési kötelezettségre vonatkozó rendelkezései a törvényhatóság területéhez tartozó minden községben (városban) az ott szokásos módon (hirdetmény, dobszó stb. útján) haladéktalanul, de legkésőbb a jelen rendelet kihirdetésétől számított 8 nap a att közhirre tétessenek.

A jelen rendelet hatálya alá eső adományok

Hadikölcsön kötvényekre és bármely más 4—6%-os állami értékpapírokra, záloglevelekre

a névérték 75—85%-a erejéig, 5% utólag fizetendő kamat mellett

lombardelőleget

folyósítunk, ugyszintén a tőzsdén jegyzett egyéb értékpapírokra, valamint helybeli pénzintézetek és vállalatok részvényeire az árfolyam 75%-a erejéig.

Nagybecskereki

929

Népbank-Részvénytársulat.

tekintetében, a törvényhatóság első tisztviselője az előtte ismeretes (3 utolsó bekezdése) rendelkezésre-jogosultakat, hozzájuk intézett értesítéssel külön is köteles a bejelentésre felhívni.

6. §. A törvényhatóság első tisztviselője által kitűzendő bejelentési határidő elteltével a törvényhatóság első tisztviselője összeállítja a bejelentések jegyzékét és azt a rendelkezésre álló hivatalos adatok alapján (3. § utolsó bekezdés) ellenőrzi és kiegészíti. Ugyanebbe a jegyzékbe veszi a törvényhatóság által kezelt adományokat (gyűjtéseket) is.

A jegyzék két példányát a bejelentési határidőtől számított 30 nap alatt az Országos Hadigondozó Hivatalhoz kell megküldeni.

7. §. Avégből, hogy az adományok és gyűjtések vagy jövedelmük rendeltetésszerű felhasználásuktól addig se legyenek teljesen elvonva, amíg az Országos Hivatal az 1. §-ban említett alapelvet megállapítja, az 5. § első bekezdésében említett közzététel napjától kezdve, új adományok (gyűjtések) tekintetében pedig megszerzésüktől kezdve az Országos Hadigondozó Hivatal további intézkedésig a rendelkezésre jogosult a meglévő összegnek vagy értéknek legfeljebb 20%-át, ha pedig az adományozó szándéka szerint csak a jövedelem fordítható hadigondozási célra (hadisegélyezési célra) a jövedelemnek legfeljebb 30%-át a rendeltetésszerű célra felhasználhatja.

Az előbbi bekezdésben megszabott korláton túlmenő felhasználáshoz az Országos Hadigondozó Hivatal előzetes engedélyre köteles.

A jelen rendelet hatálya alá tartozó adományok a hadigondozás (hadisegélyezés) céljait szolgáló intézmények létesítésére minden esetben csak az Országos Hadigondozó Hivatal előzetes engedélyével használhatók fel.

8. §. Az 1. §-ban említett adományokról (gyűjtésekről) a rendelkezésre jogosult az előző év utolsó napján volt állapot szerint számadást és vagyonmérleget köteles készíteni oly időben, hogy az Országos Hadigondozó Hivatalnak az új év február hó 1-től kezdve rendelkezésére álljon.

Addig míg a 7. §-ban megjelölt korlátozás fennáll, a számadásból ki kell tűnnie, hogy a tételenként is elsorolando kiadások, segélyezések (összege a 7. §-ban megszabott korlátokat nem haladta meg).

Ha a számadás az első bekezdésben megjelölt időpontban rendelkezésre nem áll, az Országos Hadigondozó Hivatal a számadás és vagyonmérleg elkészítéséről a mutatózó fele költésére hivatalból gondoskodhatik.

A hadigondozási (hadisegélyezési) célra szánt adományoknak (gyűjtéseknek) a jelen rendelettel ellenkező felhasználásáért a rendelkezésre jogosult vagyonilag felelős.

9. §. Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető az, aki a bejelentést a jelen rendelet ellenére elmulasztja, vagy tudva valótlan adatot jelent be.

A 3. §. utolsó bekezdése alá tartozó személyekre nézve a bejelentés elmulasztása csak akkor esik a fenti büntető rendelkezés alá, ha a bejelentés végett személyükhöz intézett felhívásnak (5. §. második bekezdése) nem tették eleget.

E kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak, az államrendőrség működése területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Akit a jelen §-ba ütköző kihágás miatt jogerősen elítélnek, a rendelkezése alatt álló és hadigondozási (hadisegélyezési) célra szánt adományok (gyűjtések) tekintetében a 7. §. első bekezdésében biztosított rendelkezési jogát is

elveszti és az adományokkal (gyűjtésekkel) az adakozók szándékának figyelembévitelével kizárólag az Országos Hadigondozó Hivatal rendelkezhetik.

10. §. Egyházi hatóságok kezelése alatt álló összegekről és értékekről külön rendelet fog intézkedni.

11. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1918. évi augusztus hó 13-án. Dr. Wekerle Sándor s. k. m. kir. miniszterelnök.

Nagybecskerek, 1918. évi szept. hó 12-én.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

Szőlőzladás!

A Nagybecskereki Olajgyárnál Nagybecskereken 8 hold szőlő termése (must és törköly) a helyszínen a vevő által leszüretelve és átvéve, készpénzfizetés mellett eladó. Ajánlatok a gyár igazgatóságához kéretnek. 985

Kerestetik

egy új katonai kanzinhoz

egy itcés

Bővebbet

994

Glassen Ferenc
kantinostól, Rezső-laklanya.

Szobaleány

aki parkettát kefel és jó bizonyítványokkal bír, jó fizetéssel azonnal felvétetik.

Győrffyás Odónné
Széchenyi-part 11. szám 1004

Majdnem új, hosszú

téli kabát

13—14 éves leány számára eladó. 1005

Cím a kiadóhivatalban.